

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 61.673/3
van 12 juli 2017

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw ‘tot wijziging van diverse bepalingen van het ministerieel besluit van 15 juni 2015 houdende uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 oktober 2014 tot vaststelling van de voorschriften voor de rechtstreekse betalingen aan landbouwers in het kader van de steunregelingen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid, wat betreft de regels voor de premie voor het behoud van de gespecialiseerde zoogkoeienhouderij’

Op 12 juni 2017 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van ministerieel besluit ‘tot wijziging van diverse bepalingen van het ministerieel besluit van 15 juni 2015 houdende uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 oktober 2014 tot vaststelling van de voorschriften voor de rechtstreekse betalingen aan landbouwers in het kader van de steunregelingen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid, wat betreft de regels voor de premie voor het behoud van de gespecialiseerde zoogkoeienhouderij’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 27 juni 2017. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jan SMETS en Jeroen VAN NIEUWENHOVE, staatsraden, Jan VELAERS en Johan PUT, assessoren, en Astrid TRUYENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Githa SCHEPPERS, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 12 juli 2017.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Het om advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw strekt ertoe enkele wijzigingen aan te brengen in het ministerieel besluit van 15 juni 2015 ‘houdende uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 oktober 2014 tot vaststelling van de voorschriften voor de rechtstreekse betalingen aan landbouwers in het kader van de steunregelingen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid, wat betreft de regels voor de premie voor het behoud van de gespecialiseerde zoogkoeienhouderij’.

Die wijzigingen betreffen de invoeging van enkele nieuwe definities (artikel 1 van het ontwerp), de toekenning van premierechten uit de zoogkoeienreserve aan jonge veehouders (artikel 2), de overdracht van premierechten (artikel 3), de deelnameverklaring die veehouders moeten indienen om premierechten te krijgen (artikel 4) en de voorwaarden waaraan de zoogkoeien moeten voldoen om in aanmerking te komen voor de premie (artikel 5).

Het te nemen besluit heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2017, met uitzondering van artikel 2, dat uitwerking heeft met ingang van 1 november 2016 (artikel 6).

RECHTSGROND

3. Het ontworpen ministerieel besluit vindt rechtsgrond in de artikelen 44, tweede lid, 1°, 47, vierde lid, 48, vierde lid, en 50 van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 oktober 2014 ‘tot vaststelling van de voorschriften voor de rechtstreekse betalingen aan landbouwers in het kader van de steunregelingen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid’.

De voormelde bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 oktober 2014 vinden op hun beurt rechtsgrond in artikel 4, 1°, van het decreet van 28 juni 2013 ‘betreffende het landbouw- en visserijbeleid’.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

4. Overeenkomstig artikel 6 wordt aan het te nemen besluit uitwerking verleend met ingang van 1 januari 2017, met uitzondering van artikel 2, dat uitwerking heeft met ingang van 1 november 2016.

Het verlenen van terugwerkende kracht aan besluiten is enkel toelaatbaar ingeval voor de retroactiviteit een wettelijke grondslag bestaat, de retroactiviteit betrekking heeft op een regeling waarbij, met inachtneming van het gelijkheidsbeginsel, voordelen worden toegekend of in zoverre de retroactiviteit noodzakelijk is voor de continuïteit of de goede werking van het bestuur en daardoor, in beginsel, geen verkregen situaties worden aangetast.

De gemachtigde verantwoordde de terugwerkende kracht als volgt:

“De aanpassingen aan het Ministerieel Besluit betreffen inderdaad gunstmaatregelen zoals aangehaald in de nota aan de inspecteur van financiën. Hieronder zal per artikel worden uitgelegd waarom dit het geval is.

Artikel 1 MB:

- hier worden enkel definities toegevoegd die verder in het MB worden gebruikt. De vraag naar de gunstmaatregel is hier dus niet relevant.

Art. 2 MB:

- Bij het overnemen van een exploitatie kunnen jonge en startende veehouders momenteel rechten uit de reserve ontvangen. Deze mogelijkheid bestaat tot op heden niet voor het geval waarin jonge veehouders toetreden tot een bestaand bedrijf. Het artikel wordt met deze categorie uitgebreid. Deze extra categorie kan nu ook genieten van de mogelijkheid om rechten uit de reserve te ontvangen (artikel 7 § 1 MB);

- Er wordt een gelijkschakeling doorgevoerd tussen de jonge en de startende (niet-jonge) veehouders wat betreft het aanvragen van rechten uit de reserve. Momenteel is er een verschil in periode waarbinnen de rechten kunnen worden aangevraagd. De startende niet-jonge veehouder beschikt hiertoe maar over één jaar. De perioden worden nu gelijk getrokken voor elk type begunstigden (artikel 7 § 3 MB).

Art. 3 MB:

- De periode voor het overdragen van rechten wordt ingekort. De oude regeling leidde ertoe dat rechten gedurende vier jaar niet konden worden overgedragen. Door de wijziging zal deze periode naar drie jaar worden ingekort (artikel 9 § 2, 2° MB);

- Het tweede punt is een loutere invulling van een leemte in het huidige MB. Het regelt momenteel enkel de uitzondering op de inhouding voor de reserve bij overname van een bedrijf wanneer de overlater een natuurlijk persoon ouder dan 65 jaar is. Er werd niets geregeld ingeval de overlater een rechtspersoon is. De inhoudingen op de reserve zullen nu voor dat geval (overlater is rechtspersoon) en onder dezelfde omstandigheden plaatsvinden (artikel 9 § 3 derde lid en artikel 9 § 3 vierde lid MB);

- Het derde punt betreft een versoepeling. Als een landbouwer die 65 of ouder is zijn bedrijf overlaat (volledige bedrijfsoverdracht), dan is er geen inhouding voor de reserve als er bepaalde familiebanden zijn. Onder het nieuwe MB is voor de uitzondering op de inhouding niet meer vereist dat de hele bedrijfstak wordt overgedragen. Reeds bij het overdragen van een deel, nl. de rundveetak, kan de uitzondering worden doorgevoerd (artikel 9 § 3 derde en vierde lid MB);

- In het vierde punt wordt de termijn voor het overdragen van rechten uitgebreid en wordt de ingang van de overdracht versoepeld. Er wordt een extra tijd ingevoerd om de overdracht te melden. Onder het huidige MB zal bij melding in januari de overdracht maar ingaan op 1 januari van het volgend kalenderjaar. Onder het nieuwe MB zou bij melding voor 31 januari de overdracht retroactief ingaan vanaf 1 januari van datzelfde jaar (artikel 9 § 4 tweede lid MB).

Art. 4 MB

- In dit artikel wordt geregeld op welke wijze bepaalde aanmeldingen kunnen gebeuren. Het eerste punt verduidelijkt dat het gaat om het e-loket van de bevoegde entiteit i.p.v. het e-loket Landbouw en Visserij. Dit verandert niets voor de betrokkenen maar heeft te maken met de interne organisatie van het departement (artikel 10, § 2, eerste lid MB);

- In het tweede punt wordt aangehaald dat de plaats waar de runderen worden aangehouden niet meer via de deelnameverklaring dient te gebeuren maar via het e-loket. Het e-loket is een centrale plaats waar de landbouwers alle gegevens m.b.t. steunaanvragen ingeven. Het feit dat ook de aangifte van de plaats waar de runderen worden aangehouden via het e-loket gebeurt, vergemakkelijkt de aangiftes gezien de landbouwers niet meer via verschillende kanalen moeten werken (artikel 10 § 2, tweede lid MB).

Art. 5 MB

- Het eerste punt van dit artikel betreft een tekstuele aanpassing die niet van invloed is op de werking van de landbouwers (artikel 11 § 1, 1° MB);

- Het tweede punt is een loutere verduidelijking. Momenteel staat al in het MB dat per zoogkoe slechts één kalving per kalenderjaar in aanmerking wordt genomen voor het ontvangen van de premie. Er wordt verduidelijkt dat indien twee kalvingen plaatsvinden maar bij verschillende veehouders, ook enkel de eerste kalving in aanmerking wordt genomen. Dit komt neer op dezelfde toepassing als het bestaande artikel maar verduidelijkt een mogelijk scenario (artikel 11 § 1 3° MB);

- Het derde punt is een uitwerking van het gewijzigde artikel 53 lid 4 Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 639/2014. Het betreft de eisen van identificatie en registratie waaraan ten gevolge de verordening reeds moest voldaan zijn. Het is evident dat aan deze eisen tijdens de gehele aanhoudingsperiode moet voldaan zijn. Het nieuwe artikel verduidelijkt dit (artikel 11, § 1 MB);

- In het vierde punt wordt de periode waarbinnen voldaan moet zijn aan de eisen inzake identificatie en registratie ingekort. Vooreerst kon de premie uitbetaling in het gedrang komen door een overtreding van de eisen inzake identificatie en registratie en dit ook na de aanhoudperiode van de zoogkoe. Nu zal dit maar het geval zijn indien sprake is van de overtreding tijdens de aanhoudperiode (artikel 11 § 4, eerste lid MB);

- Het vijfde punt is opnieuw een loutere verduidelijking en verandert niets aan de huidige situatie. De sanctie van niet-uitbetaling van de premie wordt nu al opgelegd aan een zoogkoe die niet voldoet aan de voorwaarden van het eerste lid van artikel 11 MB. Dit blijft het geval maar er wordt verduidelijkt dat dit enkel betrekking heeft op de zoogkoe die niet voldoet en niet op een kalf van de zoogkoe dat eventueel niet zou voldoen (artikel 11 § 4, tweede lid MB);

- Het zesde punt betreft de bepaling waarin wordt vastgelegd wanneer premierechten als benut kunnen worden beschouwd terwijl de zoogkoe in kwestie niet in aanmerking komt voor een premie. In het huidige MB zou dit het geval zijn voor de landbouwer die het vertrek van de zoogkoe niet tijdig in Sanitel meldt. Dit is een fout. Omdat het moment van vertrek van de zoogkoe per definitie ná de kalving is, vallen ook de I&R-voorwaarden met betrekking tot de vertrekmelding sowieso buiten de vereiste aanhoudingsperiode. In lijn met art. 5, 4° van het wijzigingsbesluit is deze bepaling bijgevolg niet relevant en mag ze opgeheven worden (artikel 11 § 5, 3° MB)."

Voor zover bij het te nemen besluit voordelen worden toegekend is de retroactiviteit aanvaardbaar. Voor zover echter de retroactiviteit ook slaat op andere bepalingen, roept zij, gelet op de hiervoor in herinnering gebrachte beginselen, bezwaren op. Het gegeven dat het louter om “verduidelijkingen” zou gaan, volstaat alleszins niet als verantwoording voor de retroactiviteit.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Astrid TRUYENS

Jo BAERT